CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i:	**PWYLLGOR GWAITH**
Dyddiad:	**24 CHWEFROR 2026**
Pwnc:	**MONITRO'R GYLLIDEB REFENIW, CHWARTER 3 2025/26**
Deilydd Portffolio:	**CYNG ROBIN WILLIAMS – DIRPRWY ARWEINYDD A DEILYDD PORTFFOLIO CYLLID, BUSNES CORFFORAETHOL A PHROFIAD Y CWSMER**
Pennaeth Gwasanaeth / Cyfarwyddwr:	**MARC JONES - CYFARWYDDWR SWYDDOGAETH (ADNODDAU) / SWYDDOG ADRAN 151**
Awdur yr Adroddiad: Ffôn: E-bost:	**BETHAN HUGHES OWEN - RHEOLWR GWASANAETHAU CYFRIFEG** 01248 752663 BethanOwen2@ynysmon.llyw.cymru
Aelodau Lleol:	**d/b**

A - Argymhelliad/argymhellion a rheswm/rhesymau:

Argymhellion

(i) Nodi'r sefyllfa a nodir yn Atodiadau A, B a C mewn perthynas â pherfformiad ariannol yr Awdurdod hyd yma a'r alldro a ragwelir ar gyfer 2025/26;
(ii) Nodi'r crynodeb o gyllidebau wrth gefn ar gyfer 2025/26, y manylir arnynt yn Atodiad CH;
(iii) Nodi'r modd y caiff costau asiantaeth ac ymgynghorwyr eu monitro ar gyfer 2025/26 yn Atodiadau D a DD;

Rheswm

Mae'r sefyllfa gyffredinol a ragwelir ar ddiwedd y trydydd chwarter yn awgrymu y bydd tanwariant o £1,865k (0.95%) yn y gyllideb refeniw erbyn diwedd y flwyddyn ariannol.

Mae'r adroddiad hwn yn nodi perfformiad ariannol gwasanaethau'r Cyngor ar ddiwedd chwarter 3, 31 Rhagfyr 2025. Mae'r sefyllfa a ragwelir ar gyfer y flwyddyn gyfan yn cael ei chrynhoi hefyd. Mae'r sefyllfa ar ddiwedd chwarter 3 yn rhoi mwy o sicrwydd i ni, o gymharu â'r rhagolygon blaenorol ar ddiwedd chwarteri 1 a 2, gan fod y rhagolwg hwn wedi'i seilio ar incwm a gwariant gwirioneddol dros gyfnod o 9 mis. Er hynny, mae'n parhau i fod yn anodd darogan y sefyllfa mewn rhai meysydd allweddol, gan olygu y gallai'r sefyllfa derfynol fod yn wahanol i'r rhagolwg hwn. Y meysydd allweddol yw:-

1. Newid yn y ceisiadau am wasanaethau sy'n cael eu harwain gan y galw, yn bennaf lleoli plant mewn gofal, y galw am wasanaethau oedolion, digartrefedd, cludiant ysgol ac addysg allsirol.
2. Derbyn cyllid grant ychwanegol yn ystod y chwarter olaf.
3. Gwariant unwaith ac am byth nad oedd wedi cael ei rhagweld.
4. Anawsterau recriwtio a chadw staff, sy'n arwain at fwy na'r disgwyl o swyddi gweigion.
5. Tywydd annisgwyl / anarferol.

O ganlyniad i'r sefyllfa a ragwelir a newidiadau eraill, bydd gan y Cyngor falans cyffredinol o £17.57m (9.0% o gyllideb refeniw net 2025/26) ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, ac mae hyn £7.8m yn uwch na'r isafswm sy'n cael ei argymell i'r Cyngor.

Oherwydd bod y rhagolwg ariannol cyffredinol yn rhagweld tanwariant ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, a chan fod disgwyl i lefel y balansau cyffredinol fod yn uwch na'r isafswm sy'n cael ei argymell, nid oes angen i'r Pwyllgor Gwaith gymeradwyo unrhyw gamau unioni.

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod a/neu ddewis yr opsiwn hwn?

Amherthnasol - Adroddiad monitro yw hwn ac nid yw'n cynnwys opsiynau i'w hystyried.

C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Mae monitro cyllideb y Cyngor yn fater sydd wedi'i ddirprwyo i'r Pwyllgor Gwaith.

CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â pholisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Ydi.

D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?

Ydi, ond mae unrhyw newidiadau o gymharu â'r gyllideb a gymeradwywyd yn cael eu nodi yn yr adroddiad.

DD – Asesu'r effaith bosib (os yw'n berthnasol):

1	**Sut mae'r penderfyniad hwn yn effeithio ar ein hanghenion hirdymor fel Ynys?**	Mae'r adroddiad hwn at ddibenion monitro yn unig ac mae'n cael ei ddefnyddio gydag adroddiadau eraill, i lunio'r cynllun ariannol tymor canol a'r gyllideb flynyddol. Bydd yr effaith ar anghenion hirdymor yr Ynys yn cael eu hasesu wrth osod y gyllideb flynyddol.
2	**A ragwelir y bydd y penderfyniad hwn yn atal costau/dibyniaeth ar yr Awdurdod yn y dyfodol? Os felly, sut?**	Amherthnasol
3	**A fuom yn cydweithio â sefydliadau eraill i ddod i'r penderfyniad hwn? Os felly, nodwch gyda phwy.**	Amherthnasol
4	**A yw dinasyddion Ynys Môn wedi chwarae eu rhan wrth gynllunio'r ffordd hon ymlaen, gan gynnwys y rhai hynny y mae'r penderfyniad yn effeithio'n uniongyrchol arnynt? Esboniwch sut.**	Ymgynghorwyd â dinasyddion Ynys Môn fel rhan o broses gosod cyllideb 2025/26 ac ymgynghorir â nhw ynghylch cyllidebau yn y dyfodol.
5	**Nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad hwn ei gael ar y grwpiau a warchodir o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010.**	Amherthnasol
6	**Os yw hwn yn benderfyniad strategol, nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad ei gael ar unrhyw un sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol.**	Amherthnasol
7	**Nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad hwn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg a pheidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.**	Amherthnasol

E - Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		**Beth oedd eu sylwadau?**
1	**Prif Weithredwr / Tîm Arweinyddiaeth (TA)** (gorfodol)	Rhannwyd copi drafft o'r adroddiad gydag aelodau'r TA ac mae'r adroddiad terfynol yn ymgorffori unrhyw sylwadau a dderbyniwyd.
2	**Cyllid / Swyddog 151** (gorfodol)	Amherthnasol - adroddiad y Swyddog Adran 151 yw hwn.

3	**Cyfreithiol / Swyddog Monitro (gorfodol)**	Mae'r Swyddog Monitro'n aelod o'r TA ac mae ei sylwadau wedi cael eu hystyried.
4	**Adnoddau Dynol (AD)**	Amherthnasol
5	**Eiddo**	Amherthnasol
6	**Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)**	Amherthnasol
7	**Sgriwtini**	Adolygodd y Panel Sgriwtini Cyllid y sefyllfa ariannol ar ddiwedd chwarter 2 yn ei gyfarfod ar 6 Tachwedd 2025.
8	**Aelodau Lleol**	Amherthnasol
9	**Unrhyw gyrff allanol / eraill**	Amherthnasol

F - Atodiadau:

- Atodiad A - Adroddiad Alldro Refeniw Dros Dro ar gyfer 2025/26
- Atodiad B - Tabl Alldro Dros Dro 2025/26
- Atodiad C - Dadansoddiad o'r Amrywiant a Ragwelir fesul Gwasanaeth a'r Rhesymau
- Atodiad CH - Crynodeb o sefyllfa Cyllidebau wrth Gefn ar gyfer 2025/26
- Atodiad D - Gwybodaeth ynglŷn â monitro Staff Asiantaeth 2025/26
- Atodiad DD - Gwybodaeth ynglŷn â monitro ymgynghorwyr 2025/26
- Atodiad E - Cost Newidiadau 2025/26

FF - Papurau cefndir (cysylltwch ag awdur yr adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):

Cyllideb Refeniw 2025/26 (fel y'i hargymhellwyd gan y Pwyllgor hwn ar 27 Chwefror 2025 a'i mabwysiadu gan y Cyngor Sir ar 6 Mawrth 2025)

ATODIAD A

ADRODDIAD MONITRO'R GYLLIDEB REFENIW - CHWARTER 3 2025/26

1. Y GYLLIDEB REFENIW A GYMERADWYWYD AR GYFER 2025/26

1.1 Cymeradwyodd y Cyngor gyllideb refeniw net ar gyfer 2025/26 fel a ganlyn:-

Tabl 1
Cyllideb a Chyllid a Gymeradwywyd ar gyfer 2025/26

	£'000	£'000
Cyfanswm Gwariant Refeniw a Gymeradwywyd		
Diwygiadau i'r Gyllideb ers Cymeradwyaeth	195,442	
Defnydd o gronfeydd wrth gefn y Cyngor	(2,459)	
Cyllideb Gymeradwy Gyfredol ar gyfer 2025/26 (Net o gronfeydd wrth gefn)		**192,983**
Cyllidir gan	135,881	
Cyllid Allanol Cyfun (CAC)	52,843	
Debyd Dreth Gyngor Safonol a Godwyd	4,259	
Premiwm y Dreth Gyngor ar Ail Gartrefi a Chartrefi Gwag		
		192,983

2. Y SEFYLLFA A RAGWELIR AR GYFER Y GYLLIDEB AR DDIWEDD CHWARTER 3 2025/26

2.1 Mae amcangyfrif o'r sefyllfa a ragwelir ar ddiwedd chwarter 3 wedi'i gynnwys yn Nhabl 2, isod:-

Tabl 2
Crynodeb o'r Sefyllfa Ariannol a Ragwelir ar ddiwedd Chwarter 3

	Cyllideb 2025/26 £'000	Rhagolwg Ch 3 (Tan) / Gorwariant £'000	% Amrywiant %	Rhagolwg Ch 2 (Tan) / Gorwariant £'000	Symudiad £'000
Cyllidebau Gwasanaeth	178,958	463	0.26	403	60
Cyllidebau Corfforaethol	16,484	(1,267)	(7.59)	(1,055)	(212)
Cronfeydd Cyffredinol	(2,459)	0	0.00	0	0
Gwariant Refeniw Net	**192,983**	**(804)**	**(0.41)**	**(652)**	**(152)**
Cyllid Allanol Cyfun (CAC)	135,881	0	0	0	0
Y Dreth Gyngor Safonol	52,843	(483)	(0.91)	(564)	81
Premiwm y Dreth Gyngor	4,259	(578)	(13.57)	(491)	(87)
Cyllid Net	**192,983**	**(1,061)**	**(0.54)**	**(1,055)**	**(6)**
Rhagolwg o'r (Tan) / Gor Wariant Net	**0**	**(1,865)**	**(0.95)**	**(1,707)**	**(158)**

2.2 Mae amcangyfrif o sefyllfa Balansau Cyffredinol y Cygnor i'w weld yn Nhabl 3, isod:-

Tabl 3
Amcangyfrif o Falansau Cyffredinol y Cyngor ar 31 Mawrth 2026

	Swm £'m	**Pwrpas**
Balans Agoriadol	(18,166)	Balans Agoriadol ar 1 Ebrill 2025
Cyllid ar gyfer Cyllideb 2025/26	2,459	
Y Sefyllfa a Ragwelir 2025/26	(1,865)	Yn unol â Thabl 2, uchod
Amcangyfrif o Falansau Cyffredinol y Cyngor ar 31 Mawrth 2026	**17,572**	

3. **PERFFORMIAD ARIANNOL FESUL GWASANAETH**

3.1 Dengys y sefyllfa gyfun gyffredinol ar gyfer gwasanaethau'r Cyngor fod gorwariant o £0.363m yn cael ei ragweld ar ddiwedd y flwyddyn ariannol. Mae'r dadansoddiad fesul gwasanaeth wedi'i gynnwys yn Nhabl 4, isod:-

Tabl 4
Dadansoddiad o'r Sefyllfa a Ragwelir ar gyfer y Gyllideb, fesul Gwasanaeth

Gwasanaeth	**(Tan) / Gorwariant £'000**	**%**
Addysg Ganolog	(189)	(3.49)
Gwasanaethau Oedolion	(1,246)	(2.91)
Gwasanaethau Plant	1,625	9.26
Tai	(182)	(9.01)
Datblygu Economaidd, Hamdden a Morwrol	(113)	(3.43)
Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd	172	5.59
Priffyrdd	(244)	(2.89)
Busnes y Cyngor	262	11.72
Trawsnewid	(451)	(5.79)
Costau nad oes cyllideb ar eu cyfer (Yswiriant, Costau Cyfalaf Pensiynau, Darpariaeth ar gyfer Drwg Ddyledion)	600	-
Gwasanaethau Eraill (Amrywiadau o dan £100k)	181	0.21
Cyfanswm Amrywiadau Gwasanaeth	**463**	**0.26**

3.2 Mae gorwariant sylweddol mewn tri gwasanaeth. Rhagwelir gorwariant o £1,625k yn y Gwasanaethau Plant, oherwydd costau lleoliadau sy'n parhau i gynyddu, ynghyd â chynnydd yn nifer y plant mewn gofal. Rhagwelir gorwariant o £172k yn y gwasanaeth Cynllunio, yn bennaf oherwydd problemau staffio yn y tîm Rheolaeth Adeiladu. Bu'n rhaid cyflogi staff ychwanegol ac mae hyn wedi effeithio ar yr incwm a gynhyrchwyd. Rhagwelir gorwariant hefyd o £262k yn y swyddogaeth Busnes y Cyngor oherwydd bod problemau recriwtio'n golygu fod rhaid cyflogi cyfreithwyr locwm i lenwi swyddi.

3.3 Y prif wasanaethau sy'n tanwario yw'r Gwasanaethau Oedolion, Addysg Ganolog a TGCh. Mae'r Gwasanaethau Oedolion wedi manteisio ar nifer o ddigwyddiadau unwaith ac am byth sydd naill ai wedi cynyddu incwm neu leihau costau. Cyfanswm y digwyddiadau unwaith ac am byth hyn yw £2.4m a, phe baent yn cael eu diystyru, byddai'r gwasanaeth yn wynebu gorwariant o £1.2m.

3.4 Mae'r tanwariant a ragwelir ar gyfer Addysg Ganolog wedi lleihau o £258k yn chwarter 2 i £189k ar ddiwedd chwarter 3. Y prif reswm am y newid yn y tanwariant yw bod y cyllid grant ar gyfer Prydau Ysgol am Ddim i Bawb wedi cynyddu ac mae llai o alw am brydau ysgol ond mae hyn yn cael ei gydbwyso gan gynnydd yn y cyllid ar gyfer anghenion dysgu ychwanegol.

3.5 Nifer o swyddi gweigion ar ddechrau'r flwyddyn sydd i gyfrif yn bennaf am y tanwariant yn y gwasanaeth TGCh, ac mae nifer fechan o swyddi'n parhau i fod yn wag, gan ychwanegu at y tanwariant a ragwelir.

3.6 Mae'r prif resymau am y gwahaniaethau'n cael eu crynhoi yn Nhabl 5, isod, ac mae dadansoddiad mwy manwl fesul Gwasanaeth ac Is-wasanaeth wedi'i gynnwys yn Atodiad C:-

Tabl 5
Dadansoddiad o'r Amrywiant a Ragwelir yn ôl Rheswm

	Amrywiant a Ragwelir £'000
Amrywiant mewn costau o ganlyniad i newid yn y galw am wasanaethau	3,247
Amrywiant mewn costau staffio oherwydd swyddi gweigion, net o gostau staff dros dro ychwanegol a staff asiantaeth	(871)
Newidiadau mewn prisiau contractau nad oedd y gyllideb a gymeradwywyd yn darparu ar eu cyfer	(99)
Newidiadau mewn cyllid grant sy'n cynyddu neu'n lleihau'r gofyn am gyllid o'r gyllideb graidd	(1,020)
Incwm o ffioedd a thaliadau sy'n (uwch) / is na'r targed incwm	(1,956)
Amrywiant mewn costau sy'n gysylltiedig ag adeiladau	(294)
Amrywiant mewn costau sy'n gysylltiedig â chyflogi ymgynghorwyr allanol	23
Trosglwyddo cyllid i / (o) gronfeydd wrth gefn clustnodedig a balansau cyffredinol	431
Camgymeriadau amlwg yn y broses gosod cyllideb	20
Rhesymau amrywiol	982
CYFANSWM YR AMRYWIANT A RAGWELIR	**463**

3.7 Mae'r tabl uchod yn amlygu mai cynnydd yn y galw am wasanaethau sy'n parhau i greu'r prif bwysau ar gyllideb y Cyngor, ac mae'n gyfrifol am werth £3.247m o bwysau ychwanegol ar y gyllideb. Y Gwasanaethau Oedolion a Phlant sy'n profi'r pwysau mwyaf ar y galw. Mae'r pwysau hwn yn cael ei wrthbwyso gan gyllid grant ac incwm ffioedd ychwanegol sydd £1.956m yn uwch na'r gyllideb. Mae swyddi gweigion yn y Gwasanaethau Oedolion, y Gwasanaethau Plant a'r Gwasanaeth TG hefyd yn lleihau gwariant ac mae hynny'n lliniaru'r pwysau ariannol yn sgil y galw am wasanaethau.

4 PERFFORMIAD ARIANNOL CYLLIDEBAU CORFFORAETHOL

4.1 Dangosir y sefyllfa ariannol a ragwelir ar ddiwedd y flwyddyn ariannol ar gyfer Cyllidebau Corfforaethol yn Nhabl 6, isod:-

Tabl 6
Y Sefyllfa Ariannol a Ragwelir ar gyfer Cyllidebau Corfforaethol 2025/26

	Cyllideb 2025/26 £'000	Rhagolwg o'r (Tan) / Gorwariant Ch 3 £'000	Amrywiant %	Rheswm am yr Amrywiant
Ardollau	5,276	0	0.00	
Rhyddhad Trethi Dewisol	106	68	64.12	Nifer uwch o geisiadau.
Cyllido Cyfalaf	4,637	(1,482)	(31.96)	Costau llog is oherwydd llai o fenthyca na'r disgwyl. Enillion uwch ar fuddsoddiadau gan fod cyfraddau llog wedi aros yn uchel.
Budd-daliadau a Roddwyd	7,459	41	0.55	Cynnydd disgwyliedig oherwydd bod lefelau diweithdra yn codi
Ail-godi tâl ar y CRT am Wasanaethau Cefnogi	(840)	84	10.00	Costau îs gwasanaethau canolog oherwydd swyddi gweigion
Arbedion i'w Gwneud	(22)	22	100.00	
Cyllidebau wrth Gefn Cyffredinol ac Eraill	822	0	0	
Defnyddio Cronfeydd Cyffredinol	(2,459)	0	0	
CYFANSWM	**14,979**	**(1,267)**	**(7.59)**	

5. CASGLU'R DRETH GYNGOR

5.1 Mae cyllideb Cronfa Casglu'r Dreth Gyngor yn cael ei phenderfynu gan ddefnyddio amcangyfrif o'r ddyled y gellir ei chasglu ar gyfer y flwyddyn bresennol yn unig, yn seiliedig ar ffigwr sylfaen y dreth a bennwyd ym mis Tachwedd 2024. Nid yw'n caniatáu ar gyfer ôl-ddyledion a gasglwyd o flynyddoedd a fu, addasiadau i rwymedigaethau yn codi o flynyddoedd y gorffennol (eithriadau, disgowntiau person sengl, trosglwyddo eiddo i drethi busnes ac ati), newidiadau yn sylfaen y dreth ar gyfer y flwyddyn gyfredol, neu ddarpariaeth ar gyfer dyledion drwg ac amheus. Ni ellir amcangyfrif y newidiadau hyn pan osodir y gyllideb ac, yn ddieithriad, maent yn arwain at wahaniaeth rhwng balans terfynol Cronfa Casglu'r Dreth Gyngor a'r gyllideb wreiddiol. Fel arfer, bydd yr incwm a ragwelir ar gyfer y Dreth Gyngor yn gostwng yn ystod y flwyddyn wrth i gamau adennill gael eu cymryd ac wrth i drethdalwyr hawlio eithriadau a gostyngiadau sy'n ddyledus iddynt. Ar hyn o bryd, rhagwelir y bydd incwm craidd y Dreth Gyngor £483k yn uwch na'r gyllideb, ac mae hyn £81k yn is na'r rhagolwg ar ddiwedd chwarter 2.

5.2 Dyluniwyd premiwm y Dreth Gyngor i annog perchnogion eiddo gwag ac ail gartrefi i ddychwelyd yr eiddo i ddefnydd cyffredinol ac, fel y cyfryw, mae risg y gallai nifer yr eiddo sy'n talu'r premiwm ostwng yn sylweddol yn ystod y flwyddyn. Er mwyn lliniaru'r risg hwn, gosodwyd sylfaen y dreth ar gyfer eiddo sy'n talu'r premiwm ar 80% ac, os nad yw nifer yr eiddo sy'n talu'r premiwm yn gostwng yn sylweddol, yna bydd y gyllideb yn cynhyrchu gwarged. Newidiwyd y rheolau ynghylch pwy sy'n gymwys i dalu trethi busnes ar lety hunan arlwyo ac mae nifer o eiddo wedi cael eu trosglwyddo'n ôl o'r gofrestr trethi busnes i'r gofrestr Dreth Gyngor o ganlyniad i hyn. Mae hyn yn golygu fod mwy o eiddo yn gorfod talu'r premiwm ar ail gartrefi. O ganlyniad, rhagwelir gwarged o £578k ar gyllideb premiwm y Dreth Gyngor ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, sef £87k yn uwch na rhagolwg chwarter 2. Fodd bynnag, mae risg sylweddol y bydd apeliadau'n cael eu penderfynu yn 2025/26 mewn perthynas ag eiddo hunanarlwyo a drosglwyddwyd o'r gofrestr trethi busnes i'r gofrestr Dreth Gyngor yn 2024/25. Er mwyn gwrthbwyso'r risg hwn, rhoddwyd £900k mewn cronfa wrth gefn glustnodedig ar ddiwedd blwyddyn ariannol 2024/25 fydd yn cael ei ddefnyddio i ad-dalu treth gyngor os bydd angen ar ddiwedd y broses apelio.

6. CYLLIDEBAU WRTH GEFN

6.1 Cyfanswm gwreiddiol y cyllidebau wrth gefn oedd £586k, ac roedd yn cynnwys grant gwerth £2m ar gyfer cyfraniadau yswiriant gwladol y cyflogwr. Mae'r trosglwyddiadau net i gyllidebau gwasanaeth a throsglwyddiadau i gronfeydd wrth gefn clustnodedig ac ohonynt wedi cynyddu'r gyllideb i £2.080m ar ddiwedd chwarter 3 (heb gynnwys y grant yswiriant gwladol). Ar hyn o bryd ystyrir bod y gyllideb gyfan wedi'i hymrwymo, er bod ansicrwydd ynglŷn â faint o'r symiau sy'n weddill yn y gyllideb wrth gefn gyffredinol a'r gyllideb wrth gefn ar gyfer tâl a graddio fydd angen ei ddefnyddio yn ystod y chwarter olaf. Bydd unrhyw falans sydd heb gael ei ddefnyddio yn y cronfeydd yma yn cyfrannu at y sefyllfa net gyffredinol ar ddiwedd y flwyddyn, h.y. gallai gynyddu'r tanwariant. Bydd unrhyw danwario ar gyllidebau wrth gefn eraill yn cael ei drosglwyddo i gronfeydd wrth gefn clustnodedig penodol, gweler Atodiad CH.

7. COSTAU ASIANTAETH AC YMGYNGHORWYR

7.1 Yn ystod y flwyddyn hyd yma, gwariwyd £1,298k ar staff Asiantaeth, a'r gwasanaeth Gwastraff oedd yn gyfrifol am y rhan fwyaf o'r gwariant er mwyn cyflogi staff i weithio yn y canolfannau ailgylchu, y Gwasanaethau Oedolion er mwyn cyflogi staff llanw mewn cartrefi preswyl, cyflogi staff asiantaeth i lenwi swyddi gweigion o fewn Busnes y Cyngor ac yn Adnoddau i lenwi swyddi gweigion a gwneud gwaith ychwanegol.

7.2 Mae'n rhaid defnyddio staff asiantaeth mewn canolfannau ailgylchu a chartrefi preswyl i sicrhau parhad gwasanaeth ac mae'r costau'n cael eu cyllido o gyllidebau craidd. Mae defnyddio staff asiantaeth yn hanfodol bellach yn y Gwasanaethau Cyfreithiol ac o fewn Caffael oherwydd problemau recriwtio, ac mae'r costau'n cael eu cyllido o gyllidebau staffio cyfredol a chronfeydd wrth gefn. Defnyddiwyd staff adennill ychwanegol i ddelio â'r dyledion sydd heb eu casglu a bydd hyn yn cynhyrchu incwm ychwanegol i'r Cyngor fydd yn talu am gostau'r staff asiantaeth.

7.3 Gwariwyd cyfanswm o £805k ar Ymgynghorwyr yn ystod y cyfnod rhwng Ebrill a Rhagfyr 2025, ac roedd £449k o'r gwariant hwnnw wedi'i gyllido gan grantiau neu o ffynonellau allanol. Mae Atodiad DD yn cynnwys crynodeb llawn o'r gwariant fesul gwasanaeth.

8. CRONFA COSTAU NEWIDIADAU

8.1 Gwariwyd £72k hyd yma ar brosiectau unigol oedd i'w cyllido o'r Gronfa Cost Newidiad, a gwariwyd £26k yn ystod 2025/26. Cytunwyd ar bum prosiect yn 2024/25, a chyfanswm y gyllideb ar gyfer y prosiectau yw £107k. Mae'r manylion llawn wedi'u cynnwys yn Atodiad E. Mae 2 brosiect arall wedi cael eu cymeradwyo yn 2025/26, a chyfanswm y gost yw £188k. Mae hyn yn golygu fod £105k yn weddill yn y gronfa sydd heb gael ei ymrwymo.

9. CASGLIADAU

9.1 Y sefyllfa diwedd blwyddyn a ragwelir ar ddiwedd y trydydd chwarter yw tanwariant o £2.730m yn y gyllideb ar gyfer y flwyddyn a ddaw i ben ar 31 Mawrth 2026. Er bod risg sylweddol yn parhau y gallai'r swm newid yn ystod y chwarter olaf, wrth roi cyfrif am effaith dau fis diwethaf y gaeaf, ynghyd ag unrhyw ddigwyddiadau sylweddol sy'n effeithio ar incwm neu wariant a allai ddigwydd yn ystod y chwarter olaf.

9.2 Mae'r sefyllfa mewn perthynas â Gofal Cymdeithasol yn creu pryder arbennig, a rhagwelir gorwariant o £1.625m yn y Gwasanaethau Plant. Mae'r rhagolwg yn seiliedig ar lefel bresennol y galw, ond mae'r galw'n amrywio yn ystod y flwyddyn a gall newid yn sylweddol, e.e. gall un lleoliad ar gyfer cleient dibyniaeth uchel sydd ag anghenion gofal arbenigol gostio rhwng £250k a £500k. Bydd unrhyw gynnydd yn y galw am wasanaethau'n golygu fod y sefyllfa'n gwaethygu.

9.3 Er bod y rhagolwg ar gyfer y Gwasanaethau Oedolion yn dangos tanwariant o £1.246m, mae nifer o ffactorau unwaith ac am byth yn helpu'r sefyllfa. Ar ôl diystyru'r ffactorau hyn, y sefyllfa wirioneddol yw gorwariant o £1.2m.

9.4 Mae sefyllfa ariannol cyffredinol y Cyngor yn iach, ac mae'r tanwariant yn cyfrannu at gynnydd yng nghronfeydd wrth gefn cyffredinol y Cyngor. Mae hyn, unwaith eto, yn caniatáu i'r Cyngor ddefnyddio arian wrth gefn i gynorthwyo i gydbwyso cyllideb 2026/27, ac mae'n parhau i fod yn opsiwn ar gyfer 2027/28.

ATODIAD B

RHAGOLWG O'R ALLDRO REFENIW AR GYFER Y FLWYDDYN ARIANNOL A DDAW I BEN AR 31 MAWRTH 2026 - CHWARTER 3

Gwasanaeth/Swyddogaeth *Service/Function*	2025/26 Cyllideb Flynyddol Annual Budget £'000	Amcangyfrif o Wariant hyd at 31 Mawrth 2026 Estimated Expenditure to 31 March 2026 £'000	Ch3 : Q3 Amcangyfrif o Alldro 31 Mawrth 2026 gor/(tan) wariant Estimated Outturn 31 March 2026 over/(under) £'000	2025/26 Gor/(tan) wariant fel % o'r Gyllideb Gyfan Projected Over /(Under)spend as a % of Total Budget %	Gor /(Tan)wariant – Amcangyfrif Ch2 Over/(Under)spend Q2 Forecast £'000	Newid ers Ch2 Movement since Q2 £'000
Addysg, Sgiliau a Phobl Ifanc ***Education, Skills and Young People***						
Cyllideb Ddatganoledig Ysgolion *Delegated Schools Budget*	64,478	64,478	0	0.00	0	0
Addysg Ganolog *Central Education*	5,408	5,219	(189)	(3.49)	(232)	43
Diwylliant *Culture*	1,646	1,738	92	5.59	100	(8)
Gwasanaethau Oedolion ***Adult Services***	42,787	41,341	(1,246)	(2.91)	(932)	(314)
Gwasanaethau Plant ***Children's Services***	17,545	19,170	1,625	9.26	1,350	275
Tai ***Housing***	2,020	1,838	(182)	(9.01)	(217)	35
Priffyrdd, Eiddo a Gwastraff ***Highways, Property & Waste***						
Priffyrdd *Highways*	8,450	8,206	(244)	(2.89)	(274)	30
Eiddo *Property*	1,822	1,920	98	5.38	(96)	194
Gwastraff *Waste*	10,379	10,439	60	0.58	25	35

Gwasanaeth/Swyddogaeth *Service/Function*	2025/26 Cyllideb Flynyddol Annual Budget	Amcangyfrif o Wariant hyd at 31 Mawrth 2026 Estimated Expenditure to 31 March 2026	Ch3 : Q3 Amcangyfrif o Alldro 31 Mawrth 2026 gor/(tan) wariant Estimated Outturn 31 March 2026 over/(under)	2025/26 Gor/(tan) wariant fel % o'r Gyllideb Gyfan Projected Over /(Under)spend as a % of Total Budget	Gor /(Tan)wariant – Amcangyfrif Ch2 Over/(Under)spend Q2 Forecast	Newid ers Ch2 Movement since Q2
Rheoleiddio a Datblygu Economaidd ***Regulation & Economic Development***						
Datblygu Economaidd *Economic Development*	3,087	2,974	(113)	(3.43)	(91)	(22)
Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd *Planning and Public Protection*	3,079	3,251	172	5.59	317	(145)
Trawsnewid ***Transformation***						
Adnoddau Dynol *Human Resources*	1,596	1,585	(11)	(0.69)	(7)	(4)
TGCh *ICT*	5,072	4,669	(403)	(7.95)	(263)	(140)
Trawsnewid Corfforaethol *Corporate Transformation*	1,124	1,087	(37)	(3.29)	(4)	(33)
Adnoddau ***Resources***	4,165	4,175	10	0.24	5	5
Busnes y Cyngor ***Council Business***	2,236	2,498	262	11.72	254	8
Costau Corfforaethol a Democrataidd ***Corporate & Democratic costs***	2,981	2,966	(15)	(0.50)	(27)	12
Rheolaeth Corfforaethol ***Corporate Management***	873	857	(16)	(1.83)	(5)	(11)

Gwasanaeth/Swyddogaeth *Service/Function*	2025/26 Cyllideb Flynyddol Annual Budget	Amcangyfrif o Wariant hyd at 31 Mawrth 2026 Estimated Expenditure to 31 March 2026	Ch3 : Q3 Amcangyfrif o Alldro 31 Mawrth 2026 gor/(tan) wariant Estimated Outturn 31 March 2026 over/(under)	2025/26 Gor/(tan) wariant fel % o'r Gyllideb Gyfan Projected Over /(Under)spend as a % of Total Budget	Gor /(Tan)wariant – Amcangyfrif Ch2 Over/(Under)spend Q2 Forecast	Newid ers Ch2 Movement since Q2
Costau heb gyllideb ac na ellir eu rheoli: yswiriant, costau pensiwn a dileu drwg ddyledion / lwfansau amhariad ar incwm gwasanaethau *Unbudgeted, uncontrollable costs: insurances, pension costs and bad debt write offs / impairment allowances on services' income*	0	600	600	-	500	100
Cyfanswm Cyllidebau Gwasanaeth **Total Service Budgets**	**178,746**	**179,209**	**463**	**0.26**	**403**	**60**
Ardollau *Levies*	5,277	5,277	-	0.00	0	0
Rhyddhad Trethi Dewisol *Discretionary Rate Relief*	106	174	68	64.12	69	(1)
Cyllido Cyfalaf *Capital Financing*	4,637	3,155	(1,482)	(31.96)	(1,022)	(460)
Cronfeydd wrth Gefn Cyffredinol ac Eraill *General & Other Contingencies*	80	80	-	0.00	0	0
Arbedion Cyllideb i'w Cyflawni *Budget Savings to be Achieved*	(22)	0	22	100.00	0	22
Cronfeydd wrth Gefn Cyffredinol y Cyngor *Council's General Reserves*	(2,460)	(2,460)	-	0.00	0	0
Cyfraniad gan y CRT am Wasanaethau Cefnogol *Support Services contribution HRA*	(840)	(756)	84	10.00	0	84
Budd-daliadau a Roddwyd *Benefits Granted*	7,459	7,500	41	0.55	(102)	143
Cyfanswm Cyllid Corfforaethol ***Total Corporate Finance***	**14,237**	**12,970**	**(1,267)**	**(7.59)**	**(1,055)**	**(212)**

Gwasanaeth/Swyddogaeth *Service/Function*	2025/26 Cyllideb Flynyddol Annual Budget	Amcangyfrif o Wariant hyd at 31 Mawrth 2026 Estimated Expenditure to 31 March 2026	Ch3 : Q3 Amcangyfrif o Alldro 31 Mawrth 2026 gor/(tan) wariant Estimated Outturn 31 March 2026 over/(under)	2025/26 Gor/(tan) wariant fel % o'r Gyllideb Gyfan Projected Over /(Under)spend as a % of Total Budget	Gor /(Tan)wariant – Amcangyfrif Ch2 Over/(Under)spend Q2 Forecast	Newid ers Ch2 Movement since Q2
Cyfanswm 2025/26 ***Total 2025/26***	**192,983**	**192,179**	**(804)**	**(0.41)**	**(652)**	**(152)**
<u>Cyllido</u> ***<u>Funding</u>***						
Trethi Annomestig *NDR*	(25,097)	(25,097)	0	0.00	0	0
Y Dreth Gyngor *Council Tax*	(52,843)	(53,326)	(483)	(0.91)	(564)	81
Premiwm y Dreth Gyngor *Council Tax Premium*	(4,259)	(4,837)	(578)	(13.57)	(491)	(87)
Grant Cynnal Refeniw *Revenue Support Grant*	(110,784)	(110,784)	0	0	0	0
Cyfanswm Cyllid 2025/26 ***Total Funding 2025/26***	**(192,983)**	**(194,044)**	**(1,061)**	**(0.54)**	**(1,055)**	**(6)**
Cyfanswm yr alldro, yn cynnwys effaith cyllido ***Total outturn, including impact of funding***	**0**	**(1,865)**	**(1,865)**	**(0.95)**	**(1,707)**	**(158)**

ATODIAD C

DADANSODDIAD O’R AMRYWIANT A RAGWELIR FESUL GWASANAETH A’R RHESYMAU

Gwasanaeth	Iswasanaeth	Amrywiant	Rheswm am yr Amrywiant									
		£’000	Newid yn y galw am wasanaeth £’000	Staff / Asiantaeth Amrywiadau £’000	Newidiadau mewn Prisiau Contractau £’000	Newidiadau mewn Cyllid Grant £’000	Amrywiant yn yr Incwm £’000	Costau Adeiladu £’000	Ymgynghorwyr £’000	Trosglwyddo I / (O) Gronfeydd wrth Gefn £’000	Gor / Tan Ddarpariaeth yn y Gyllideb £’000	Amrywiol £’000
Addysg Ganolog	Cludiant Ysgol	(32)	(32)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Prydau Ysgol	(216)	(156)	0	0	(60)	0	0	0	0	0	0
	Strategaeth ADY	276	0	(24)	0	0	0	0	0	300	0	0
	Eithriadau Ysgolion	(32)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(32)
	Canolfan Iaith	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Trwsio a Chynnal a Chadw	(42)	(12)	(6)	0	0	0	(24)	0	0	0	0
	Darpariaeth Blynyddoedd Cynnar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Clwb Gofal Plant	(5)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(5)
	Addysg Bellach	(39)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(39)
	Addysg Ganolog	(82)	(8)	0	(74)	0	0	0	0	0	0	0
	Lleoliadau Allsirol	17	0	0	0	0	12	5	0	0	0	0
	Millbank	(102)	0	28	0	0	(130)	0	0	0	0	0
	GWE	45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	45
	SIMS	23	0	14	0	0	8	0	0	0	0	1
	Arall	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	CYFANSWM	**(189)**	**(208)**	**12**	**(74)**	**(60)**	**(110)**	**(19)**	**0**	**300**	**0**	**(30)**
Diwylliant	Amgueddfeydd ac Orielau	80	0	0	0	0	15	20	0	0	0	45
	Llyfrgelloedd	(3)	0	(24)	0	0	21	0	0	0	0	0
	Archifau	15	0	0	0	0	0	10	0	0	0	5
	CYFANSWM	**92**	**0**	**(24)**	**0**	**0**	**36**	**30**	**0**	**0**	**0**	**50**

Gwasanaeth	Iswasanaeth	Amrywiant	Rheswm am yr Amrywiant									
		£'000	Newid yn y galw am wasanaeth £'000	Staff / Asian-taeth Amryw-iadau £'000	Newid-iadau mewn Prisiau Contractau £'000	Newid-iadau mewn Cyllid Grant £'000	Amrywiant yn yr Incwm £'000	Costau Adeiladu £'000	Ymgynghor-wyr £'000	Tros-glwyddo I / (O) Gronfeydd wrth Gefn £'000	Gor / Tan Ddarpar-iaeth yn y Gyllideb £'000	Amrywiol £'000
Gwasan-aethau Oedolion	Yr Henoed - Preswyl	(933)	153	0	0	0	(1,086)	0	0	0	0	0
	Yr Henoed - Nyrsio	(249)	86	0	0	0	(335)	0	0	0	0	0
	Yr Henoed - Gofal Cartref	126	340	0	0	(278)	(136)	0	0	0	0	200
	Yr Henoed - Arall	(73)	(21)	55	0	(107)	0	0	0	0	0	0
	Anableddau Corfforol - Preswyl	286	342	0	0	0	(56)	0	0	0	0	0
	Anableddau Dysgu - Nyrsio	106	0	0	0	0	106	0	0	0	0	0
	Anableddau Corfforol - Gofal Cartref	75	75	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Anableddau Corfforol - Arall	(50)	(3)	(10)	0	(37)	0	0	0	0	0	0
	Anableddau Dysgu - Preswyl	(224)	(175)	0	0	0	(49)	0	0	0	0	0
	Anableddau Dysgu - Gofal Cartref	132	121	0	0	0	11	0	0	0	0	0
	Anableddau Dysgu - Gofal Dydd	(30)	(36)	0	0	0	6	0	0	0	0	0
	Anableddau Dysgu - Llety â Chymorth	282	225	0	0	0	57	0	0	0	0	0
	Anableddau Dysgu - Arall	1	54	(7)	0	(20)	(26)	0	0	0	0	0
	Iechyd Meddwl - Preswyl	(170)	(177)	0	0	0	7	0	0	0	0	0
	Iechyd Meddwl - Gofal Cartref	(21)	(21)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Iechyd Meddwl - Llety â Chymorth	129	99	0	0	0	30	0	0	0	0	0
	Iechyd Meddwl - Arall	(234)	(59)	(139)	0	(36)	0	0	0	0	0	0
	Uned Ddarparu - Preswyl	262	3	89	0	(86)	256	0	0	0	0	0
	Uned Ddarparu - Gofal Cartref	(208)	(31)	(203)	0	(72)	98	0	0	0	0	0
	Uned Ddarparu - Gofal Dydd	(143)	(38)	(105)	0	0	0	0	0	0	0	0
	Uned Ddarparu - Llety â Chymorth	8	4	0	0	0	4	0	0	0	0	0

Gwasanaeth	Iswasanaeth	Amrywiant	Rheswm am yr Amrywiant									
		£'000	Newid yn y galw am wasanaeth £'000	Staff / Asiantaeth Amrywiadau £'000	Newidiadau mewn Prisiau Contractau £'000	Newidiadau mewn Cyllid Grant £'000	Amrywiant yn yr Incwm £'000	Costau Adeiladu £'000	Ymgynghorwyr £'000	Trosglwyddo I / (O) Gronfeydd wrth Gefn £'000	Gor / Tan Ddarpariaeth yn y Gyllideb £'000	Amrywiol £'000
	Uned Ddarparu - Arall	(120)	(48)	(72)	0	0	0	0	0	0	0	0
	Gwasanaethau Cefnogi Rheoli	(198)	(48)	79	0	(229)	0	0	0	0	0	0
	CYFANSWM	**(1,246)**	**845**	**(313)**	**0**	**(865)**	**(1,113)**	**0**	**0**	**0**	**0**	**200**
Gwasanaethau Plant	Plant sy'n Derbyn Gofal - Lleoliadau Allsirol	1,681	1,681	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Gofal Maeth	145	145	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Cartrefi Clyd	(296)	(343)	47	0	0	0	0	0	0	0	0
	Plant sy'n Derbyn Gofal - Arall	169	169	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Cefnogaeth i Deuluoedd	92	92	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Plant ag Anableddau	(66)	86	(138)	0	0	(14)	0	0	0	0	0
	Comisiynu a Gwaith Cymdeithasol	(40)	46	(86)	0	0	0	0	0	0	0	0
	Arall	(60)	132	(171)	0	(21)	0	0	0	0	0	0
	CYFANSWM	**1,625**	**2,008**	**(348)**	**0**	**(21)**	**(14)**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Tai	Gwasanaethau Tai	(9)	0	(43)	0	0	0	0	0	0	0	34
	Digartrefedd	(172)	0	0	0	0	(172)	0	0	0	0	0
	Canolfan J E O'Toole	(1)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(1)
	CYFANSWM	**(182)**	**0**	**(43)**	**0**	**0**	**(172)**	**0**	**0**	**0**	**0**	**33**
Priffyrdd	Priffyrdd - Cefnogi a Rheoli	(24)	0	(24)	0	0	0	0	0	0	0	0
	Cludiant Cymunedol Môn	(55)	(55)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Meysydd Parcio a Rheoli Parcio	(115)	0	0	0	0	(115)	0	0	0	0	0
	Rheoli Datblygu	(140)	0	0	0	0	(140)	0	0	0	0	0
	Gwaith Stryd Preifat	(450)	0	0	0	0	(450)	0	0	0	0	0
	Cyllideb Gweithfeydd	620	620	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Gwasanaeth	Iswasanaeth	Amrywiant	Rheswm am yr Amrywiant									
		£'000	Newid yn y galw am wasanaeth £'000	Staff / Asiantaeth Amrywiadau £'000	Newidiadau mewn Prisiau Contractau £'000	Newidiadau mewn Cyllid Grant £'000	Amrywiant yn yr Incwm £'000	Costau Adeiladu £'000	Ymgynghorwyr £'000	Trosglwyddo I / (O) Gronfeydd wrth Gefn £'000	Gor / Tan Ddarpariaeth yn y Gyllideb £'000	Amrywiol £'000
	Cynnal a Chadw a Rheoli	32	32	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Dylunio Gwaith Cynnal a Chadw	(50)	0	0	0	0	(50)	0	0	0	0	0
	Trafnidiaeth Gyhoeddus	(62)	0	0	0	0	(62)	0	0	0	0	0
	Arall	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	CYFANSWM	**(244)**	**597**	**(24)**	**0**	**0**	**(817)**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Eiddo	Rheoli a Staffio	(114)	0	(86)	0	0	(37)	0	0	0	0	9
	Glanhau	25	0	4	0	0	12	0	0	0	0	9
	Eiddo Masnachol	143	0	0	0	0	66	72	0	0	0	5
	Eiddo Cyngor	8	0	0	0	0	0	(191)	0	200	0	(1)
	Gwasanaethau Pensaernïol	36	0	0	0	0	41	0	0	0	0	(5)
	CYFANSWM	**98**	**0**	**(82)**	**0**	**0**	**82**	**(119)**	**0**	**200**	**0**	**17**
Gwastraff	Casglu a Gwaredu Gwastraff	40	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Cynhyrchu Trydan	(30)	0	0	0	0	(30)	0	0	0	0	0
	Ailgylchu	45	0	0	0	0	45	0	0	0	0	0
	Safleoedd Gwastraff	20	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Gweinyddu a Rheoli	(15)	0	0	0	0	(15)	0	0	0	0	0
	CYFANSWM	**60**	**60**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Datblygu Economaidd	Datblygu Economaidd	1	(15)	0	0	(37)	62	0	0	0	0	(9)
	Cyrchfan	(35)	0	(63)	0	0	23	10	0	0	0	(5)
	Hamdden	(79)	0	99	0	0	(105)	(196)	0	30	0	93
	CYFANSWM	**(113)**	**(15)**	**36**	**0**	**(37)**	**(20)**	**(186)**	**0**	**30**	**0**	**79**

Gwasanaeth	Iswasanaeth	Amrywiant	Rheswm am yr Amrywiant									
		£'000	Newid yn y galw am wasanaeth £'000	Staff / Asian-taeth Amryw-iadau £'000	Newid-iadau mewn Prisiau Contractau £'000	Newid-iadau mewn Cyllid Grant £'000	Amrywiant yn yr Incwm £'000	Costau Adeiladu £'000	Ymgynghor-wyr £'000	Tros-glwyddo I / (O) Gronfeydd wrth Gefn £'000	Gor / Tan Ddarpar-iaeth yn y Gyllideb £'000	Amrywiol £'000
Cynllunio	Gweinyddu Cynllunio	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Rheoli Cynllunio	(54)	0	(19)	0	0	(42)	0	0	0	0	7
	Rheolaeth Adeiladu	217	0	90	0	0	130	0	0	0	0	(3)
	Cadwraeth	(39)	0	(37)	0	0	0	0	0	0	0	(2)
	Cofrestrfa Tir	75	0	0	0	0	0	0	0	0	0	75
	CYFANSWM	**199**	**0**	**34**	**0**	**0**	**88**	**0**	**0**	**0**	**0**	**77**
Gwarchod y Cyhoedd	Iechyd yr Amgylchedd	21	0	(17)	0	0	36	0	0	0	0	2
	Cŵn / Rheoli Plâu	(15)	0	(8)	(10)	0	0	0	0	0	0	3
	Iechyd Anifeiliaid	(3)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(3)
	Safonau Masnach	0	0	0	0	0	(7)	0	0	0	0	7
	Trwyddedu	(2)	0	0	0	0	13	0	(12)	0	0	(3)
	Cofrestryddion	(43)	0	(12)	0	0	(26)	0	0	0	0	(5)
	Marchnadoedd	19	0	0	0	0	12	0	0	0	0	7
	Iechyd a Diogelwch	(4)	0	(4)	0	0	0	0	0	0	0	0
	CYFANSWM	**(27)**	**0**	**(41)**	**(10)**	**0**	**28**	**0**	**(12)**	**0**	**0**	**8**
Traws-newid	Adnoddau Dynol	0	0	(4)	0	0	0	0	0	0	0	4
	Hyfforddiant	(11)	0	(32)	0	0	0	0	0	0	0	21
	TG	(403)	0	(269)	0	(15)	0	0	0	122	0	(241)
	Trawsnewid Corfforaethol	(24)	0	(1)	0	(11)	0	0	0	0	0	(12)
	Cyswllt Môn	(21)	0	(17)	0	0	0	0	0	(20)	0	16
	Cyfathrebu	(6)	0	(6)	0	0	0	0	0	0	0	0
	Partneriaeth Ynys Môn/ Gwynedd	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14
	CYFANSWM	**(451)**	**0**	**(329)**	**0**	(26)	**0**	**0**	**0**	**102**	**0**	(198)
Adnoddau	Archwilio a Risg	(28)	0	(68)	0	0	0	0	35	0	0	5

Gwasanaeth	Iswasanaeth	Amrywiant	Rheswm am yr Amrywiant									
		£'000	Newid yn y galw am wasanaeth £'000	Staff / Asian-taeth Amryw-iadau £'000	Newid-iadau mewn Prisiau Contractau £'000	Newid-iadau mewn Cyllid Grant £'000	Amrywiant yn yr Incwm £'000	Costau Adeiladu £'000	Ymgynghor-wyr £'000	Tros-glwyddo I / (O) Gronfeydd wrth Gefn £'000	Gor / Tan Ddarpar-iaeth yn y Gyllideb £'000	Amrywiol £'000
	Budd-daliadau a Refeniw	55	0	127	0	(11)	1	0	0	(135)	0	73
	Gwasanaethau Ariannol	9	0	09	0	0	0	0	0	0	0	0
	Caffael	5	0	(1)	0	0	0	0	0	(21)	0	27
	Rheolaeth	(31)	0	21	0	0	20	0	0	(45)	0	(27)
	CYFANSWM	**10**	**0**	**88**	**0**	**(11)**	**21**	**0**	**35**	**(201)**	**0**	**78**
Busnes Y Cyngor	Gwasanaethau Etholiadol	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Cynllunio at Argyfwng	(6)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(6)
	Gwasanaethau Pwyllgor	(19)	0	(39)	0	0	0	0	0	0	20	0
	Cyfieithu	4	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0
	Gwasanaethau Cyfreithiol	282	0	247	0	0	35	0	0	0	0	0
	CYFANSWM	**262**	**0**	**213**	**0**	**0**	**35**	**0**	**0**	**0**	**20**	**(6)**
Rheolaeth Corfforaethol	Rheolaeth Gorfforaethol	(16)	0	(16)	0	0	0	0	0	0	0	0
	CYFANSWM	**(16)**	**0**	**(16)**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Corffor-aethol a Democrataidd	Cyfraniadau Pensiwn	(34)	0	(34)	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ffioedd Archwilio	81	0	0	(15)	0	0	0	0	0	0	96
	Crwneriaid	(41)	(40)	0	0	0	0	0	0	0	0	(1)
	Ardoll Prentisiaethau	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Treuliau a Chefnogaeth i Aelodau	(32)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(32)
	Corfforaethol - Arall	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11
	CYFANSWM	**(15)**	**(40)**	**(34)**	**(15)**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**74**

Gwasanaeth	Iswasanaeth	Amrywiant	Rheswm am yr Amrywiant									
		£'000	Newid yn y galw am wasanaeth £'000	Staff / Asian-taeth Amryw-iadau £'000	Newid-iadau mewn Prisiau Contractau £'000	Newid-iadau mewn Cyllid Grant £'000	Amrywiant yn yr Incwm £'000	Costau Adeiladu £'000	Ymgynghor-wyr £'000	Tros-glwyddo I / (O) Gronfeydd wrth Gefn £'000	Gor / Tan Ddarpar-iaeth yn y Gyllideb £'000	Amrywiol £'000
Arall	Darpariaeth ar gyfer Costau nad oes Cyllideb ar eu cyfer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	600
	CYFANSWM	**600**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**600**
	CYFANSWM GWASANAETHAU	**463**	**3,247**	**(871)**	**(99)**	**(1,020)**	**(1,956)**	**(294)**	**23**	**431**	**20**	**982**

ATODIAD CH

CRYNODEB O SEFYLLFA CYLLIDEBAU WRTH GEFN - CHWARTER 3

	Cyllideb Wreiddiol £	Symudiadau (i) Linellau Gwasanaeth / o Gronfeydd Wrth Gefn Clustnodedig £	Cyllideb Ddiwygiedig - blwyddyn hyd yma £	Wedi'i Ymrwymo - blwyddyn hyd yma £	Sylwadau
Cyllideb wrth Gefn Gyffredinol	394,311	(109,858)	284,453	284,453	Nid oes unrhyw ddefnydd wedi'i nodi ar gyfer y gyllideb hyd yma, ond mae'r gyllideb ar gael i gyllido unrhyw wariant annisgwyl yn ystod y chwarter olaf.
Cymorth Tai i Brynwyr Tro Cyntaf	1,000,000	-	1,000,000	1,000,000	Trosglwyddir unrhyw falans heb ei ddefnyddio i gronfa wrth gefn glustnodedig.
Cyflogau a Graddio	300,000	(249,184)	50,816	50,816	Mae'r gyllideb wrth gefn yn cael ei dal er mwyn talu costau taliadau diswyddo, taliadau straen yn gysylltiedig â phensiynau a chostau eraill yn gysylltiedig â dirwyn contractau cyflogaeth i ben. Rhagwelir achosion pellach yn ystod y chwarter olaf.
Cronfeydd Wrth Gefn Clustnodedig Arall	502,839	(309,259)	193,580	193,580	Trosglwyddir unrhyw falans heb ei ddefnyddio i gronfa wrth gefn glustnodedig.
Chwyddiant Cyflogau	49,209	(49,209)	-	-	-
Grant Cyfraniadau Yswiriant Gwladol y Cyflogwr	(2,000,000)	-	(2,000,000)	(2,000,000)	-
Cynllun Hyfforddeion	340,000	210,963	550,963	550,963	Trosglwyddir unrhyw falans heb ei ddefnyddio i gronfa wrth gefn glustnodedig.
Cyfanswm Cyllidebau Wrth Gefn Cyffredinol ac Arall	**586,359**	**(506,547)**	**79,812**	**79,812**	

ATODIAD D

COSTAU STAFF ASIANTAETH EBRILL - RHAGFYR 2025

Gwasanaeth	Swm £	Ffynhonnell y Cyllid (Cyllideb Graidd Benodol / Cyllideb staffio heb ei defnyddio / Grant / Cyfraniad Allanol)	Parhaol / Dros Dro	Pwrpas
Economaidd ac Adfywio	55,152	Cyllideb Graidd	Dros Dro	Llenwi swydd wag
	38,899	Cyllideb Graidd	Dros Dro	Ôl-groniad gwaith
	94,051			
Ysgolion	105,009	Cyllideb Graidd	Dros Dro	Athrawon llanw
	105,009			
Gwastraff	221,069	Cyllideb Graidd Benodol	Dros Dro	Tasgau Penodol ar Safle
	51,537	Cyllideb Graidd Benodol / Cyfraniad Allanol	Dros Dro	Tasgau Penodol ar Safle
	272,606			
Busnes y Cyngor	317,484	Cyllideb staffio heb ei defnyddio a balansau cyffredinol y Cyngor	Dros Dro	Llenwi swyddi gweigion, h.y. 3 swydd Cyfreithiwr ac 1 Rheolwr Gwasanaethau Cyfreithiol
	317,484			
Gwasanaethau Plant	**0**	Cyllideb Graidd	Dros Dro	Llenwi swydd wag
	0			
Gwasanaethau Oedolion	**337,639**	Cyllideb Graidd	Dros Dro	Llenwi swydd wag
	337,639			
Adnoddau	62,809	Cyllideb Graidd	Dros Dro	Llenwi swydd wag - tîm Caffael
	17,436	Cyllideb Graidd	Dros Dro	Cyflawni gwaith ychwanegol mewn perthynas â hawliadau cymhorthdal budd-dal tai
	73,965	Cyllideb Graidd	Dros Dro	Adnodd ychwanegol i fynd i’r afael ag ôl-groniad o ddyledion nad ydynt wedi cael eu casglu
	17,221	Cyllideb Graidd	Dros Dro	Staff dros dro yn ystod absenoldebau salwch
	171,430			
Cyfanswm	**1,298,219**			

ATODIAD DD

CRYNODEB O WARIANT AR YMGYNGHORWYR HYD AT DDIWEDD CHWARTER 3 2025/26

Crynodeb o Wariant ar Ymgynghorwyr fesul Gwasanaeth				
Gwasanaeth	**Chwarter 1** **£**	**Chwarter 2** **£**	**Chwarter 3** **£**	**Cyfanswm 2025/26** **£**
Addysg Ganolog	2,000	13,150	7,800	**22,950**
Diwylliant	0	0	0	**0**
Economaidd ac Adfywio	214,593	191,795	175,309	**581,697**
Eiddo	375	280	0	**655**
Priffyrdd	31,215	31,303	24,005	**86,522**
Ysgolion		4,600	0	**4,600**
Gwastraff	7,973	7,701	4,280	**19,954**
CRT	34	135	18,255	**18,424**
Tai	0	2,475	0	**2,475**
Corfforaethol a Democrataidd	0	0	0	**0**
Gwasanaethau Oedolion	0	0	0	**0**
Gwasanaethau Plant	0	0	0	**0**
Corfforaethol	0	0	0	**0**
Trawsnewid	0	0	0	**0**
Busnes y Cyngor	0	0	0	**0**
Adnoddau	24,020	23,500	19,704	**67,224**
Cyfanswm	**280,209**	**274,940**	**249,352**	**804,501**
Cyllidir Gan:				
Cyllideb Graidd	68,600	94,017	96,098	**258,716**
Grant	19,064	8,000	2,200	**29,264**
Cyfraniad Allanol	186,390	131,138	102,413	**419,940**
Cronfeydd wrth Gefn / Darpariaethau	6,156	41,784	48,641	**96,581**
Cyfanswm	**280,209**	**274,940**	**249,352**	**804,501**

ATODIAD E

CRYNODEB O WARIANT Y GRONFA COST NEWID HYD AT DDIWEDD CHWARTER 3 2025/26

Gwasanaeth / *Service*	**Disgrifiad / *Description***	**Cyllideb / *Budget*** £	**Gwariant / *Expenditure*** £	**Cyllideb i'w gario ymlaen i 2026/27/ *Budget Carried Forward to 2026/27*** £	**Diweddariad Prosiect / *Project Update***
Adnoddau *Resources*	**Gweithredu system Telesolutions i gysylltu gyda chwsmeriaid y Gwasanaeth Refeniw a Budd-daliadau /** *Implement Telesolutions system to contact customers of the Revenue and Benefits Service*	4,500	0	4,500	**Gweithredu System Telesolutions i gysylltu gyda chwsmeriaid y Gwasanaeth Refeniw a Budd-Daliadau /** *Implement Telesolutions system to contact customers of the Revenue and Benefits Service.*
Adnoddau *Resources*	**Cymorth gan Ymgynghorwyr o'r Cwmni Meddalwedd i wneud defnydd llawn o fodiwlau adennill dyledion a gweithredu'r modiwlau bilio blynyddol /** *Support from Software Company Consultants to make full use of the debt recovery modules and to implement the annual billing modules*	21,000	21,000	0	**Mae'r gwaith wedi ei gwblhau bellach ar y modiwlau hyn** / *Work has now been completed on these modules*
Adnoddau *Resources*	**Gweithredu modiwlau ychwanegol yn y System Casglu Incwm** / *Implement additional modules in the Income Collection System*	8,370	8,370	0	**Mae gwaith yn mynd rhagddo ar Call Secure cyn symud at y systemau eraill. Angen cytuno ar broses i gwsmeriaid ar ôl derbyn y system brawf.** / *Work is ongoing on Call Secure before moving to the other systems. Need to agree a process for customers after receiving the test system.*

Gwasanaeth / *Service*	**Disgrifiad / *Description***	**Cyllideb / *Budget***	**Gwariant / *Expenditure***	**Cyllideb i'w gario ymlaen i 2026/27/ *Budget Carried Forward to 2026/27***	**Diweddariad Prosiect / *Project Update***
Plant *Children*	**Defnyddio Microsoft Co-Pilot i gofnodi cyfarfodydd achosion yn y Gymraeg a'r Saesneg** / *Use Microsoft Co-Pilot to Minute Case Conference meetings in both Welsh and English*	32,640	5,713	26,927	**Tra'r oedd gwaith yn cael ei wneud ar ddatblygu'r achosion defnydd, mae'r rhagofynion technegol sydd eu hangen er mwyn defnyddio Co-Pilot yn effeithiol wedi'u cwblhau. Mae'r rhain yn cynnwys creu sianel Amlder Diweddariad "Office" newydd a'r ffurfwedd cysylltiedig, a grŵp i ddosrannu'r trwyddedau yn ddeinamig. Mae profion ar gywirdeb trawsgrifio a'i allu i wahaniaethu rhwng cynnwys Saesneg a Chymraeg wedi nodi problemau sylweddol o ran cywirdeb y trawsgrifio ac mae hyn yn codi cwestiynau ynghylch pa mor effeithiol ydi o ar gyfer tasgau trawsgrifio. Mae'r pryderon hyn wedi cael eu trosglwyddo i Dîm Cyfrif Cymraeg a'r Tîm Rheoli Cynnyrch Microsoft. Mae profion gan swyddogion wedi nodi bod y dechnoleg yn cyflawni ymchwil yn effeithiol, yn cyfuno canfyddiadau ac yn creu drafftiau o ddogfennau. Mae'r tîm prosiect yn adolygu'r canfyddiadau, gyda'r bwriad o argymell newid amcanion y prosiect a chanolbwyntio fwy ar lwyth gwaith gweinyddol ar draws amryw o wasanaethau. /** *Whilst work was being undertaken on developing the use-cases, the technical pre-requisites required to deploy Co-Pilot effectively have been completed. These include creating a new Office Update Frequency channel and the associated configuration, and a group to dynamically assign the licenses. Testing of the transcription accuracy and it's ability to discern English and Welsh content has identified significant issues with transcript accuracy, putting its effectiveness into question for transcription tasks. These concerns have been relayed to Microsoft's Welsh Account and Product Management teams. Officer testing has identified the technology effectively undertakes research, compiles findings and generates draft documents. The project team is reviewing the findings, with a view to recommending altering the project aims and re-focusing on administrative workloads across a variety of services.*

Gwasanaeth / *Service*	Disgrifiad / *Description*	Cyllideb / *Budget*	Gwariant / *Expenditure*	Cyllideb i'w gario ymlaen i 2026/27/ *Budget Carried Forward to 2026/27*	Diweddariad Prosiect / *Project Update*
Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo *Highways, Waste and Property*	**Cynnal adolygiad o drefniadau trafnidiaeth ar draws y Cyngor** / *Undertake a review of the Council's transport arrangements across the whole Council*	40,000	37,357	2,643	**Mae'r ymgynghorwyr wedi cwblhau eu adroddiad. Bydd angen cytuno ar y ffordd ymlaen yn dilyn hynny.** / *The consultants have completed their report. Following this, a way forward will need to be agreed.*
	CYFANSWM / TOTAL	**106,510**	**72,440**	**34,070**	